

Z velikim samozatajevanjem je opozicija podpirala redno delovanje v parlamentu in se uklanjala volji večine. Ali, čim se je mituli ptekek pokazalo, da je iz manjšine postala večina in narobe, so vladne stranke takoj pozabile na dolžnost, po kateri se mora manjšina pokoriti volji večine. In da ta volja ne bi prišla do izraza, so vladne stranke to preprečile z — obstrukcijo! Vladne stranke, ki obstruirajo, so prava pravcata avstrijska specialiteta! In z obstrukcijo so vladne stranke

tudi res doseglo, da ni že minuli petek prišla do izraza volja večine parlamenta. Nadejali so se pri tem, da jim bo do prihodnje seje možno zmešetariti skupaj večino. Začelo se je mešetarenje na vseh koncih in krajih. Z neravnostjo na vseh naša javnost zasledovala te dni dogodke v parlamentu, kakor še nikdar prej. Ali pride do kompromisa? Ali zmaga opozicija? Ali zmaga vlada? To so bila vprašanja, ki jih je stavljal javnost z veliko nestrpnostjo. In to ne le v tostranski državni polovici, marveč v vsej monarhiji sploh. Računalo se je in ugibalo. A mej tem je baron Bienenrth razglašal cinčno, da ostane tudi v slučaju zmage opozicije. No, to je brezobraznost na višku. V nobeni drugi, parlamentariški vladani državi ne bi bilo možno kaj takega. Da se brani vsaj vnanjo formo konstitucionalizma, bi bila vladi dolžnost, da poda demisijsko, kakor hitro je v navskrižju z večino parlamenta.

Vladar potem še vedno lahko odkloni demisijsko iz enega ali dveh razlogov. — V takem slučaju bi bila ohranjena vsaj vnanja ustavna oblika. A to, kar nam je nudil te dni baron Bienenrth je čisto navaden absolutizem, v vsej svoji nagoti. No, za takrat je vlada rešena. A kako je rešena? Rešena je s svojimi lastnimi glasovi! Za prvi del resolucije Šusteršičeve je glasovalo 237, proti pa 242 poslancev. Med temi 242 vladnimi glasovi pa so tudi glasovi predsednika zbornice in petih ministrov, ki so tudi poslanci. Proti drugi in tretji točki Šusteršičeve resolucije je glasovalo 241 poslancev, ker predsednik Pettai ni več glasoval, a za pa 237, kakor za prvi del. Iz tega sledi, da, ko bi ministri ne bili glasovali, bi bila imela vlada 236 glasov zase, a 237 bi jih bilo proti, torej bi imela večino, proti sebi!!

Dogodek brez predjudice pa je, da je predsednik tudi glasoval, da si poslovnik izrečno določa, da oni, ki predseduje, ne sme glasovati.

Vlada nima več večine na svoji strani. Baron Bienenrth more prezirati to dejstvo, toda ne za dolgo. To je skala, ob kateri se v parlamentarni državi mora razbiti vladna ladja.

Poraz vladin ob vprašanju agrarne banke v Bosni je najrazveseljivejši dogodek, ker je žnjim podan dokaz, da je naš parlamentarizem zmožen za življenje. Na tem gre zasluga slovenskim strankam in socialni demokraciji.

„Veleizdajniški“ proces v Zagrebu.

Zagreb 8/6.

(68 dan razprave.)

Predsednik je priobčil sklep senata, ki nalaga branitelju dru. Levu Mazuri radi „nepristopnega vedenja“ globo 200 kron.

13. obtoževalna priča je bil 36-letni katoliški župnik Tomo Vucetič. Leta 1903 je obiskal obtoženca Kalembergerja, da bi skupno žnjim zasnoval akcijo proti grofu Khuenu, ki je bil tedaj ban. Kalemberger da mu je rekel na to: „Z vami starčevitanci (današnja Frankova stranka. Op. ured.) ne moremo mi Srbi nič skupnega zapričeti, ker nas ne pripoznate kakor Srbe.“ Priča da mu je pripovedoval na to neko dogodbu z nekim Spartancem, ki je hotel še le na razvalinah Aten delovati za svobodo Grške. Na to je rekel obtoženec Kalemberger: „Če že hočete, da ostanete pri tem vzgledu, pravim: mi bomo, če ne pojde drugače, na ruševinah Hrvatske gradili Veliko Srbijo!“ Priča ni tega nikomur pripovedoval in ne ve, kako je državni pravdnik doznal o tem dogovoru, ki se je vršil na štiri oči. Sicer ni ničesar videl in ničesar čul. Srbska propaganda v Liki datira že od tedaj, ko je bil Budisavljević veliki župan v Liki (pod banom Khuenom). Priča meni, da v eventuelni vojni med našo monarhijo in Srbijo, bi bilo Srbom ljubše, ako bi Srbija zmaga.

Branitelj dr. Mazura: „Iz česa sklepate to?“ Priča: „O, to sem jim videl na obrazih.“ (Hrupna veselost). Obtoženec Kalemberger je odločno oporekal, da bi bil rekel priči one besede. On je resen mož, kar trdi tudi priča. Take neumne in nespametne besede bi mogle priti le iz glave kakoga paglavca. V ostalem pa je znano njegovo mišljenje nasproti Hrvatim. Sicer ne bi biliravno Hrvatje v Korenici podpisali prošnje, da se ga izpusti na svobodo.

Pozvana je bila 14. obtoževalna priča, 34-letni kočijaž Ivan Jengi. Nekoč je vozil neko večo družbo z nekega shoda. V družbi je bil tudi Kalemberger. Neki pop da je pel tedaj neko pesem o kralju Petru. Drugi da so ga spremljali. Obtoženec Kalemberger je izjavil, da to ni res in je konstatiral protislovja v izpovedbah priče o tem dogodku. Priča je pripoznal, da se je morda metil in da se je morda pevalo kako drugo pesem.

15. obtoževalna priča je bil 40-letni kočijaž Ilija Vujčić. Je tudi vozil udeležniške shoda. Ni pa res, da bi bila družba pevala pesem o kralju Petru.

16. priča, 19-letna deklica pri priči Bušljeta, je rekla, da je priča Jengi takoj, čim je prišel domov, pripovedoval, da je družba pela pesem o kralju Petru.

Temu nasprotno je 17. priča, 44-letni kmet Milašin Drakulić, ki se je tudi udeležil vožnje, izpovedal pod prisogo, da se ona ali kaka slična pesem ni pevala. Priči Drakulić in Vujčić sta tudi na konfrontaciji s pričo Jengi ostajala pri svojih izpovedbah.

Predsednik je prijavil, da je 19-letna priča Peter Šorak predložil državnemu pravdniku prošnjo, v kateri prosi, da bi se ga ne zaslišalo, ker bi mu to močno škodovalo. Drž. pravdnik Accurti je predlagal, naj se prošnja zavrne in naj se priči Šoraka še enkrat pozove. Za sedaj usj se prečita zapisnik priče iz preiskave. — Branitelj dr. Mazura je govoril proti temu. Tudi on je za to, da se priča pozove, je pa proti temu, da se čita njegov zapisnik, ker priča v neki izjavi v uradnem listu, oporeka svoji izpovedi in pravi, da ista izjava iz „nesporazumljenja“ s preiskovalnim sodnikom. Sicer pa je bil priča pri baronu Rauchu z neko izjavo, ki jo je stiliziral dr. Hinkovič.

Državni pravdnik Accurti: „Kaj poreče kontrola Evrope k temu, da priče konfirirajo z braniteljem?“ Branitelj dr. Budisavljević: „In kaj poreče k temu, da priča konfirira z banom?“ (Velik hrup). Državni pravdnik (jako razburjen in kriči): „To je nezaslišano!“ — Branitelj dr. Budisavljević: „Šorak pripoveduje to javno!“ V velikem razburjenju je predsednik odredil pavzo pol ure.

Po pavzi. — Predsednik je naznanil sklep: 1) da se priča Šorak še enkrat pozove. Za sedaj se prečita njegov zapisnik, ker priča v svoji izjavi v uradnem listu ne preključuje svoje izpovedi, ampak je le „izjavil“.

2) da se branitelju dru. Budisavljeviću radi njegovega vzklika „Ban je konfiriral s pričo!“ — nalaga globo 200 kron. — Branitelj dr. L. Mazura je priobčil pritožbo ničnosti.

Po prečitavanju zapisnika je obtoženec Kalemberger na kratko izjavil o izpovedi priče. Priča da je še dolgo pred aretacijo obtoženca na nekem mestu v Zagrebu, kjer se dela „veleizdajniška propaganda“. Doznal, da bo obtoženec jedini aretiranec v Korenici. To da je pripovedal Šorak svojemu sorodniku, popu Vurdela. Naj le pride sem in naj pod prisogo potrdi svojo izpoved v zapisniku o veleizdajniški propagandi v Liki! Na to se je začelo čitanje različnih spisov. Prihodnja razprava jutri.

Članek dra F. W. Bartha v „Forum“.

Iz Zagreba nam pišejo: Vladni listi in novinstvo Frankove stranke izrabljajo članek dra Bartha v „Forum“ v energično gonjo proti Srbom. Današnji „Pokret“ in „Srbobran“ odgovarjata, na ta članek in opozarjata, da je Barth ne le neobjektivno informiran, ampak postavlja tudi direktne, lahko dokazljive neresnice kakor dokazana dejstva. Tako ni n. pr. niti jedna priča izrekla pod prisogo, da bi bili obtoženci kralja Petra pripoznali kakor svojega kralja, ali da bi govorili o njem kakor o kralju Hrvatske. Vse to je lahko konstatirano iz stenografskega protokola razprav, o katerih trdi dr. Barth, da si jih je dal prevesti na nemščino, kar gotovo ni nad vse dvome zanesljivo, ker dosedaj natisnjeni stenogram obsega nad 3 tisoč velikih strani. Verjetneje je, da je dr. Barth dobil oni članek iz Zagreba, ali pa še vedno nedokazane navedbe obtožnice smatra kakor zaprisežene izpovedbe priče. To je jako obžalovanja vredno.

Dogodki v Turčiji.

CARIGRAD 9. Z iradom je bilo potrjenih 15 smrtnih obsodb, ki jih je bilo vojno sodišče izreklo nad 9 mohamedanci in 6 Armenci. Izdano je povelje, naj se ukrene potrebnost, da ne pride povodom izvršitve obsodbe do nemirov. Vpričo armenskih pritožb in časnikarskih vesti je poslala porta valiju v Adani brzjavko, naj se kaznuje zločince brez razlike vere.

PARIGRAD 9. Včeraj se je vršil izredni ministrski svet, katerega so se udeležili veliki vezir, ministra za notranje in zunanje stvari, vojni minister, minister mornarice ter vrhni poveljnik Mahmud Šefket paša. Ministrski svet se je baje bavil s krečanskim vprašanjem.

CARIGRAD 9. „Tanin“ je zvedel, da se reformo organizacije za Macedonijo odpravi in da so vlasti temu že priredile. List vidi v tem znake dobrih odnosov vlasti nasproti Turčiji.

CARIGRAD 9. Takoj kroži glas, da so Turki zasedli Urmijo v Perziji.

DROBNE POLITIČNE VESTI.

Spremembe pri bosanski vladi. Iz Sarajeva poročajo, da se že uradno potrjuje vest, da pride na mesto civilnega adiutusa barona Benka sedanji sekcijski predstojnik za pravosodje Albert pl. Schek, dočim bo baron Pittner imenovan političnim predstojnikom.

Grof Forgach pri srbskem prestonasledniku. Iz Beograda poročajo: Prestolaslednik princ Aleksander je teh dni vprejel avstro-ogerskega odposlanca grofa Forgacha v daljši privatni audijenci.

Dnevne vesti.

Veliki volilni shod, ki se je vršil sinoči v veliki dvorani „Nar. doma“, je bil res velik! Udeležba ogromna tako, da je bila natlačena dvorana, galerija, a še na stopnicah je stalo na stotine ljudi. Pojavi udanosti in ljubazni do slovenske stvari v teh masah pa so bili tako ganljivi in pričetni, da je človeku srce vriskalo od veselja in mu je ob enem silila solza v oko.

Govorili so dr. Rybář, dr. Gregorin, dr. Wilfan in dr. Jos. Mandić, in govorili so tako, da menda še nismo čuli na naših shodih govoriti tolikim ognjem. — Izvajanja njihova so švigala kakor električne iskre, ki so vnmale srca po dvorani v velik, plemenit domovinski plamen in izzvale glasne slovesne priose med množico, da tržaško slovenstvo stori na predstojeh volitvah svojo dolžnost. Kandidatna lista kakor jo priobčujemo na drugem mestu je bila enoglasno vprejeta ob nepopisnem navdušenju. Množica je zapuščala dvorano v glasovnatem razpoloženju in je pred Narodnim domom zapela „Haj Slovani!“ ter se potem mirno razšla. (K posamičnim govorom se še povrnemo).

Volilci IV. mestnega volilnega razreda. Na včerajšnjem velikem volilnem shodu v gledališni dvorani „Narodnega doma“ so bili na predlog „Političnega društva Edinost“ enoglasno proglašeni za IV. mestni volilni razred ti-le kandidati:

I. okraj:

Dr. Edvard Slavik, odvetnik.

II. okraj:

Miha Hervatin pok. Gregorja, umirovljenec,

Josip Marinković pok. Vicka, umirovljeni uradnik.

III. okraj:

Dr. Gustav Gregorin, odvetnik, Josip Mladovan od Josipa, težak.

IV. okraj:

Fran Kravos od Josipa, privat. uradnik,

Anton Muha od Antona, črkostavec,

Dr. Otokar Rybář, odvetnik.

V. okraj:

Makso Cotič pok. Josipa, urednik,

Josip Gregorčič, od Ignacija, obrtnik, Kjadin 331,

Josip Kolb od Josipa, bančni uslužbenec.

Dr. Josip Wilfan, odvetnik.

VI. okraj:

Ivan Bolonić pok. Josipa, uradnik,

Matko Mandić pok. Matka, urednik,

Peter Može pok. Luke, delovodja.

Karel Žilic pok. Antona, delovodja, Kjarbola zgornja 601.

Kakor je razvidno iz predstojee definitivne kandidatne liste se je izvršila sprememba le glede enega kandidata proti listi objavljeni dne 9. t. m. (Josip Marinković namesto Ivan Pessa, ki se bo kandidiral v enem viših razredov), ter so se imena nakaterih kandidatov bolj natančno določila z očetstvom, da ne bodo imele volilne komisije povoda dvomiti na identiteti naših kandidatov. Volilci naj torej zapišejo na glasovnice imena kandidatov natančno tako, kakor so zgoraj navedena z očetstvom, stanom in tudi se stanovanjem, ako so ista pridejana k imenom.

Volilci!

Glasujte dne 13. t. m. složno za zgornje kandidate ter dokažite, da smo tudi v mestu doma!

Odbor političnega društva „Edinost“.

Poziv! Vsi oni volilci, ki so prijavljeni za člane volilnih komisij in za zaupnike, so vljudno naprošeni, da pridejo jutri petek ob 8. uri zvečer v dvorano N. D. O. Via Lavatoio 1, kjer vdobé potrebna pojasnila.

Svetoivanakim volilcem. — Opozarjamo volilce, da bo komisija za 6. sekcijo II. razreda v hiši 1157 na Vrđeli, po starem: pri Kalicu — to je pri trgovini g. Drobnika, kjer zavija pot v Brandežijo.

Voljavno so tudi neuradne glasovnice. Z legitimacijami se razpoložajo tudi glasov-

nice, prevideane z uradnim pečatom namestništva, akoravno volilni zakon tega ne predpisuje.

Radi tega se je smatralo, da glasovnice, ki niso izdane od namestništva in nimajo pečata, niso veljavne. Tudi namestništvo samo je bilo sprva tega krivega mnenja. Se-le vsled intervencije naših voditeljev je namestništvo uvidelo, da je bilo na krivem stališču in je sedaj priznalo, da so veljavne tudi neuradne glasovnice in brez uradnega pečata, ako le odgovarjajo po barvi in obliki uradno izdanim glasovnicam. Imena kandidatov smejo biti na glasovnicah tudi tiskana. — Naše politično vodstvo je v olajšavo volilcev poskrbelo, da jim bodo na razpolago take glasovnice.

Mnogo glasovnic še ni dostavljenih! — Mnogi volilci 4. mestnega in 2. okoličanskega razreda se pritožujejo, da še do danes niso dobili volilnih dokumentov, a volitve se bodo vršile že v nedeljo. In mej temi volilci so obče znane osebe, o katerih je izključeno, da bi jih pošla ne mogla najti. Ne vemo, kje je krivda: ali na namestništvu, ali na magistratu, ali na pošti?

Opozarjamo namestništvo na ta nered in pričakujemo, da se zamujeno takoj izvrši. — Kako se strinja to z volilno dolžnostjo, določeno po zakonu, ako volilec ne dobi v roke volilnih dokumentov, brez katerih ne more voliti in zadostiti zakonu?

Na vsaki način pa opozarjamo volilce na notico, ki jo priobčujemo na drugem mestu in iz katere je razvidno, kako jim je postopati, ako niso dobili volilnih dokumentov.

In mi bomo glasovali.....! — Prejeli smo:

Čenjeni gospod urednik! Pršli so dnevi dela in boja. Da, boja za obstanek in boljšo bodočnost, boja v katerem hoče sleherni narod, sleherni človek pokazati avetu, kaj je in kako močan je. Bližajo se volitve! Delalo se je mnogo, a še mnogo dela čaka in slednjič pride moment, ko bo mogel poreči vsakdo: „Glej, to je naše delo! To smo mi!“ — Na tem delu smo se posluževali poštenih sredstev, le da nam delo napreduje, procvita in nam nosi sadove, sladke sadove.

Mnogo nas je in v raznih taborih smo uvrščeni. — Ne bomo tu karakterizirali vsake stranke. Ne! Saj si to lahko sleherni doživel človek premisli in razodi. Italijanski liberalci, mazinjanci in Nemci, to so naši edkriti sovražniki. Delujejo odkrito, stremljenje njihovo je jasno. Cilj jim je, da bi oslabil izlasti naš narod, da bi ga zadušili in govorili potem: „Ni jih, Slovencev!“ Vem, da ne bo našinca, ki bi se tako upozabil in glasoval za te stranke! Če bi pa bil kdo, tedaj naj ve, da s tem bi se svojo lastno mater, svojo domovino, da zatajuje samega sebe in zaničuje. O teh strankah torej ne bode govora! So pa pri nas socialisti, internacionalni socialisti! Povdarjam besedo „internationalni“. Sleherni pristaš te stranke mora biti po svojem programu internacionalen. To se pravi, ne sme pripoznavati narodnega momenta, delovati mora za vse ljudi brez razlike stanu in krvi. Internacionalen mora toraj biti! In to hočejo tudi naši socialisti.

Da pokažemo svojo dobro voljo tu pri nas v Trstu, so postavili med svoje kandidate dva socialista — ne vem kako bi ju imenoval, da se ne pregrešim proti internacionalni ideji; no, pa naj bo tako — dva socialista, ki jih je rodila slovenska mati, a ki nista Slovence. Strar je čisto logična.

V ulici Boschetto je sekcija socialistov Slovencev. Na podlagi internacionalne ideje morajo tudi oni imeti svoje zastopstvo v mestnem svetu, oziroma tudi oni: morejo zastopati stranko, ki ni njih „prvotno“ narodnost. Vse prav, vse dobro! Kaj pa pravijo k temu sami „italijanski“ socialisti? Nekega dne sem srečal nekega italijanskega socialista in ga vprašal za mnenje. Odgovoril mi je: „Veste kaj? Vidi se vam, da imate jako kratak vid v političnem oziru! Te kandidate so le pro forma, da pokažemo vsaj z besedami svoj internacionalizem. To bo pesek v oči za naše „slovenske“ sodruge. V praksi bo stvar drugače izgledala. Mi ne bomo glasovali za te kandidate, ker smo „italijanski“ socialisti.“ Nehote sem vzkliknil: „Aha, to bo torej praksa!“ — Živel „italijanski“ internacionalni socializem!! Slavinski.

Kako g. dr. Cimadori spoštuje Slovence! Od več strani nam poročajo, da skuša g. dr. Cimadori loviti slovenske glasove v II. okoličanskem okraju na ta način, da govori o svoji pravičnosti do Slovencev in da se sklanja na — prijateljstvo dra. Rybářa.

Ta poslednji je sicer že parkrat javno zaviral ta nelepi maneuver g. kandidata. No, kar se tiče g. Cimadorijeve dobrohotnosti do Slovencev, postane vaskomur popolaoma jasno, ako zabeležimo nastopno dejstvo.

G. Cimadori je jeden branitelj in inspiratorjev lista „Coda del diavolo“. In ta coda je menda danes edini tržaški list, ki Slovence psuje s ščavi!!

Sedaj smo mi menda na čistem, kakov prijatelj Slovencev je ta g. Cimadori! Slovenec, ki bi njemu oddal svoj glas, bo pljuval v svojo skledo in na svojo kri.

Volilni shod pri sv. Mariji Mag. spodnji, ki se je vršil minole nedelje v dvorani tamonjšnjega gospodarskega društva, je vapel najlepše, kakor vsi dosedanja shodi v I. okraju okolice.

Shod je otvoril v imenu političnega društva „Edinost“ g. Anton Miklavc,

ki je po kratkem pozdravnem nagovoru podelil besedo g. dru. Wilfanu. Govornik je v daljšem govoru pojasnjeval tržaške strankarske razmere ter je toplo priporočal volilcem, naj svoje glasove vsi složno oddajo kandidatom političnega društva „Edinost“, ker le ti morejo uspešno zastopati interese naše okolice.

Potem je gosp. Anton Miklavc opisoval, kake so bile volilne borbe v minulih časih po naši okolici in kakov napredek opazujemo sedaj. Dandanes gre volilec s prepričanjem v volilni boj, dočim sta v minulih časih pijača in denar igrala veliko vlogo na volitvah.

Zborovalec gosp. Anton Vardin je stavil na glasovanje vse tri kandidature 1. okraja, ki so bile enoglasno in z velikim navdušenjem vsprejete. — Tudi zaključnje shoda se je izvršilo ob obnem zadovoljstvu.

Neverjetno. Mnogo let je že minilo, kar so tržaški Italijani izpustili iz svojega laškega slovarja besedo „ščavi“ (sužnji) s katero so v svoji „visoki“ kulturi in bratski dobrohotnosti nazivali nas svoje sosede.

Opustili so bili te umazanosti, ne morda iz boljšega spoznanja, pač pa zato, ker so jih tu pa tam vdbili po ušesih in ker so bili čisto nadlegovani s sodnim postopanjem in raznimi sodnimi „nagradami“ v obliki glob! Po toliko letih počitka se je sedaj našel neki Choutine, originalen Francoz, rojen v Trstu, ki ga je odkril naš sotrudnik na precej zvit način! Pisal je, da človek, ki tržaške Slovence zmerja v ščavi, izvira iz bovske doline ter da sliši na ime Kutin! Na to limanico se je vjel prefrigan Choutine ter je indirektno povedal, da je on oni junak, ki v zahvalo za dobroto, prejeto od Slovencev zmerja iste — s ščavi! — Nesramnosti ki jih ta človek odklada v dve tuk, zakotni glasili, so vredne moza — ki jih producira.

Mi si zapomnimo to za bodoče čase in ko odpade 100 kronic na teden, se zopet vidimo!

Imamo zabeleženo marsikatero pikantnost, toda nečemo jih servirati čitateljem — za sedaj!!

Čemu ta sprememba? Zadnje čase je c. kr. točna uprava spremenila zabojčke v katerih se prodajajo zavitki „Sport“. Praj je bilo po 50 komadov v škatlici, kar je bilo komodno, ker si mogel nositi v žepu. Sedaj pa so te povečali, podvojili tako, da je kar 100 cigaret v škatli. To je uprava napravila v svojo komodnost, a konsumenti niso zadovoljni s to spremembo, zato tudi ne bo koristna za erar.

Na c. kr. ženskem učiteljskem v Gorici se bo vpisavalo v I. tečaj 28. in 30. junija t. l. od 9. do 12. ure dopoldne. One, ki nameravajo vstopiti, se imajo predstaviti ravnatelju s svojimi starši, ali njih namestniki in se imajo izkazati s kratkim listom, zadnjim šolskim izprijevalom in, ako letos niso obiskovale šole, tudi z npravitvenim izkazom ter zdravniškim sprijevalom.

V višje tečaje se ne bo sprejemalo novih gojenk.

Podporno društvo za slovenske visokosolce v Gradcu prosi, naj se vsi njemu samemu namenjeni denarni prispevki pošiljajo pod njegovim natančnim slovenskim, torej ne prevedenim imenom, ali pa naravnost blagajniku, gosp. generalmajorju V. Krsnjaku, Koroštrasse 1. Predsednik društva pa je dr. Fr. Žizek, Luthergasse 4.

Posiljati na vseučilišče delajo že zaradi tega zmešujavo, ker se tam nahaja „Podpiralna zalog za slovenske dijake“ (Unterstützungsfond für slavische Studierende), ki jo upravlja akademski senat.

V zadnjem času je pošta več našemu društvu poslanih prispevkov vrnila. Prosimo vse ude in podpornike, naj vzamejo na znanje, da temu ni krivo društvo, in naj nam blagovelično javiti svoja imena in podrobnosti, da se lahko pritožimo.

Tržaška mala kronika.

Demonstracije. Včeraj zvečer ob 8. uri se je vršil shod mazzinijancev v dvorani Teracore, istočasno so imeli socialisti shod v Delavskem domu. Ob 9 in pol se je del socialističev podal pred lokal, kjer se je bil ravno kar vršil shod mazzinijancev. Prišlo je do precej hudega spopada. Intervenirali so redarji s golimi sabljami. Dvojica je bilo aretirana.

Ranjenja. Vincenc Cortarelli, 18-leten podajač, se je včeraj stregel z drugim tovarišem, ki ga je ranil na trebuh. Lečila ga je zdravniška postaja.

Verska blaznost. Včeraj zjutraj so spremlili na zdravniško postajo in od tam v bolnišnico neko Marijo Muho, staro 29 let, stanočo v ul. Fonderia št. 6, ker jo je napadla verska blaznost.

Nezgoda. Michelangelo Maurin, star 60 let, pušni poduradnik, je bil včeraj zjutraj ob 9. uri na kozlu poštoega voza, ki privaže poštne pošiljke na dom. Na enkrat se onesvestil in se zvrnil na tla. Zlomilo se mu je rebro, dobil je bučke na glavi. Spravili so ga v bolnišnico.

Loterijske številke izžrebane dne 9. junija 1909:

Praga 84, 47, 37, 40, 64.

Lvov 13, 37, 67, 23, 3.

Koledar in vreme. Danes: Sv. Rešje telo Jutri: Barnaba ap. Temperatura

včeraj 2. uri popoldne 22° Cels. Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Semtertja oblačno. Zmerni vetrovi. Temperatura višja.

Društvene vesti.

Pevsko društvo „Adrija“ v Barkovljah priredi v nedeljo 13. t. m. veliko veselico s krasnimi pevskimi točkami, dvema igrama in orkestrom.

„Učiteljsko društvo za Trst in okol.“ naznanja gg. pevkam in pevcem, da bo v petek, 11. t. m. ob 5 $\frac{1}{2}$ uri pop. pevska vaja v navadnih prostorih v ulici S. Francesco 2, I.

Odborniki „Delalskega podpornega društva“ se vabijo, da se udeležijo jako važne odborovalne seje, ki bo petek dne 11. t. m.

Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu vabi na občni zbor dne 12. junija 1909 ob 5. uri pop. v prostorih zavoda sv. Nikolaja, ulica Farneto 18. K temu zborovanju so vabljene vse č. g. družabnice in domoljubke. Udeležje naj se množestveno ter tako pokažejo, da so zavedne.

Novo društvo. — C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novega društva: „Pevsko in glasbeno društvo“ s sedežem v Trstu.

Tržaško podporno in bralno društvo vabi svoje odbornike in njih namestnike k redni društveni vaji v petek dne 11. t. m. ob navadni uri, ker se ni vršila v četrtek radi velilnega shoda.

Darovi.

Za moško podr. družbe sv. Cir. in Met. so nabrali 3 mladeniči v krčmi Colombin K 3 in v gostilni Ukmar v Avberju so nabrali slabi „belavci“ K 3. Te svote brani uprava lista „Edinost“.

Za podružnico družbe sv. Cirila in Met. v Škedinju. Na veselici šked. podr. so preplačali vstopnino: N. N. K 8, Neimenovani K 5, g. stražnični nadzornik Balca K 5, g. Ignac Mihael gostilničar K 450, predastu g. župnik Macarol K 250. Po K 2 so darovali: gg. kapelan Piščanec, Anton Sancin-Drešč. Po K 150: gg. Andrej Godina učitelj, Benedikt Godina Ban, Ivan Flego, Ivan Sancin-Kralj. Po K 1: gg. kapelan Zavranig, Franjo Šuman, Ivan Sancin-Skondre, Tomaž Sancin, N. Grk, Josipina Godina-Ban, Lovro Rupnik, Zupanc finančni nadzornik, Magda Gregorič, Fran Trebižan Silvester Verk. Po 80 stot.: gospičica Josica Ivanovna Sancin-Drešč. Po 50 stot.: gg. Ivan Flego-Dražen, Anton Šuman, Ivan Verk, Jakob Godina-Jokelj ml. Anton Sancin-Piko, Josip Sancin-Kotalj, Ivan Purič, Vinko Flego-Dražen, Lovro Flego-Dražen, Matij Vouk, Josip Oblak, Ivan Sancin-Drešč, Lujza Pirih, Josip Piciga, Anton Sancin-Mom, Milka Šuman, Ivan Sancin-Čuk, Stefan Grk, Peter Sancin-Bieka, Ivan Godina-Fignje, Ivanka Gerk, Mirko Pižon, Ivanka Sancin-Roš, N. Sancin-Kralj, Marij Žgavc, Marija Sancin-Vrba, Mihael Merlak, Albert Maldini, Ivanka Godina-Ban, Ivan Fonda, Miloš Pahor, Jakob Sancin-Vido, Jakob Sancin-Tiela, Ivan Flego, Benedikt Fonda, Avgustin Godina-Fero, Amelija Godina Ban, Čuječ, Olga Sedevič učiteljica, Dorica Sancin-Drešč, Dragotin Sancin, Virgilija Godina-Fero. Po 60 stot.: gg. Alojzij Sancin-Čemot, Rudolf Sancin-Čemot, Anton Stanislav Sancin. Po 20 stot.: gg. Jernej Šuman, Ivan Debeljuh. Po 10 stot.: gg. N. N., Lovro Flego Tunc, Josip Merlak-Luknja, Fran Sancin, Josip Bogma, Bric Franc. — Nadalje so darovali še po 50 stot.: gg. Fran Plečnik, Ivanka Sancin-Čula, Ivan Flego-Lazar, Ignacij Štoka, Ivan Sancin-Vako, Ivan Godina-Kudrič, Peter Sancin-Mom, A. Širca trgovec, Godina Ivank-Ban, Josip Sancin, Hapa, Dragotin Purič.

Vsem cenjenim darovateljem prirčna zahvala!

Vesti iz Goriške.

Iz Nabrežine. Pajacada — imenovali bi lahko protestni shod, ki so ga priredili v tork zvečer tukajšnji železničarji. Shod je bil prirejen pod pretvezo: Protestni shod proti članku v „Edinosti“, v katerem se nam hoče podkati denuncianstvo; v resnici pa ni imel družega namena, nego da reši iz zgage g. načelnika postaje. Članek v nedeljski „Edinosti“, v katerem se žigosa tukajšnjega postajenačelnika rad pristranskega postopanja nasproti uslužbencem, zadela je prav v živo ter je bil po godu malodane vsem železničarjem. Toda nekateri postajenačelnikovi benjamini so vspricho zadrega mogočnega gospoda

zahvala!

Vesti iz Goriške.

Iz Nabrežine. Pajacada — imenovali bi lahko protestni shod, ki so ga priredili v tork zvečer tukajšnji železničarji.

Shod je bil prirejen pod pretvezo: Protestni shod proti članku v „Edinosti“, v katerem se nam hoče podkati denuncianstvo; v resnici pa ni imel družega namena, nego da reši iz zgage g. načelnika postaje.

Članek v nedeljski „Edinosti“, v katerem se žigosa tukajšnjega postajenačelnika rad pristranskega postopanja nasproti uslužbencem, zadela je prav v živo ter je bil po godu malodane vsem železničarjem.

Toda nekateri postajenačelnikovi benjamini so vspricho zadrega mogočnega gospoda

zahvala!

zahvala!

zahvala!

zahvala!

zahvala!

zahvala!

zahvala!

zahvala!

zahvala!

zahvala!

zahvala!

Glasi-
viti: **Cement-Portland „Excelsior“**
ODLIKOVANE DALMATINSKE TOVARNE
Jadranskoga anonim. društva „Solun“ (Spljet)

Edina zaloga pri
Telefon št. 103 **Fratelli Zernitz & Co., Trst ul. Stadion 22**
Zaloga „Cemento - Romano“ (hidravlično apno).

NOVA PRODAJALN. BLAGA ZA MOŠKE OBLEKE
GIUSEPPE SPECHAR

TRST, ulica S. Caterina šte. 9 -- Piazza Nuova
je bogato založena z veliko izbero — zadnjih novosti za pomladansko sezono
po jako zmernih cenah. — SPECIJALITETA PRAVEGA ANGLEŠKEGA BLAGA.
Izbera srajc, ovratnikov, ovratnic, zapustnic itd. — Na željo se pošiljajo nazorci.

Ugodna prilika. : Darovi za birmo.

Ugodna prilika vsled dovoljene razprodaje vseh predmetov prodajalnice zlatnine

Norsa & Fano

Trst, Corso 22, Vogal ulice San Lazzaro.

Darovi za birmo. Ugodna prilika. :

Štev. 1600.

Razglas.

Trava na obsežnih Malootoških košenicah gosp. Josipa Dekleva v Postojni se bode v **ponedeljek dne 14. t. m.** prodajala na prostovoljni javni dražbi.

Pričetek ob 9. uri dop. Zbirališče pri Pivškem mostu.

Polovico kupnine bo treba takoj plačati.

Mestno županstvo v Postojni
dne 4. junija 1909.

= Novo pogrebno podjetje

Pisarna in prodajalna Via Vincenzo Bellini št. 13.

Telefon št. 1402 (poleg cerkve sv. Antona Novega) Telefon št. 1402
Zaloga oprave ulica Massimo D'Azeglio št. 18

Prireja pogrebe od najprostejše do najelegantnejše vrste

v odprtih, kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih

Ita bogato zaloga vseh potrebščin za mrljce, kakor: kovinske in lepo okrašene lesene rakve: častlje, vence iz nemesnih cvetlic, kovine, porcelana in perl.

Bogata zaloga: VOŠČENE SVRČE. Ceno nizko, da se ni bati konkurence.

Za slučaj potrebe se uljudno priporočajo **HENRIK STIBELJ in drugi.**

.. Odlikovana krojačnica ..

August Štular

Trst, Via delle Poste št. 12, I. nad.

(ZRAVEN GLAVNE POŠTE)

Izvršuje vsakovrstne obleke najnov. mode

(od 50 K naprej) in vsakovrstne uniforme.

Bogata zaloga tu- in inoz. blaga in vseh predmetov, spadajočih v krojaško obrt.

Naročbe se izvršijo točno in se dostavljajo na dom.

DELO SOLIDNO

Vsled bližnje selitve

prodaja čevljarnica

R. Neumann, Trst

Corso šte. 22

vse lastne izdelke

z velikimi popustki.

NESTLÉ-jeva

Prisnana redilno sredstvo **moke za otroke**

za zdrave in bolne otroke kakor tudi za bolne na želodcu.

Obvaruje in odstranjuje otročjo drisko in bluvanje, črevesni

katar. Knjižica: Otroška hranitev zastoj pri NESTLÉ

Dunaj I. Biberstrasse 11.

tuhtali in so jo konečno vendar iztuhali. Dopisnik gorijemljene članka zaključuje namreč svoj dopis z besedami: „A tudi uslužbenec imamo oči, da vidimo, ušesa, da slišimo in usta, da bodo govorila.“ — In s temi nedolžnimi besedami naj bi se potkivalo železničarjem denarničarstvo?

Gospoda! Kdor je opazoval ves čas razmere na nabrežinski postaji, izprevideti je moral, da se vasa tukajšnja lokalna politika, posebno še z ozirom na slovenske napise, plete v mali sobici tukajšnje restavracije, kjer vladata irredentovca Favetti in Pessi, a naš g. postajenačelnik je le pokoren njih sluga. Mnogo pikrih besed čulo se je že na račun „ščavov“ in na to da naj bi se dalje molčali? Saj ni potreba, da mora biti ravno železničar, da vse to opaža. Stvar se je godila tako javno, da jo je mogel umeti vsakdo če tudi ni železničar. Toda o tem kaj več drugikrat.

Predsednik tukajšnje podružnice in morda tudi eden izmed „benjaminov“ načelnikov, nadel si je nakg, da reši g. postajenačelnika. In v zahvalo za to, dobi morda pozneje kak izreden svoboden dan in v čast si bo lahko šel, da mu bo smel g. postajenačelnik reči „ščavo“.

S tem protestnim shodom, ki je bil (kakor že omenjeno) samo zato, da reši g. postajenačelnika iz vidne zadrage (ker sicer bi bili poslušali tudi onega železničarja, ki se je pritoževal proti obnašanju g. postajenačelnika), so se sklicatelji samo blamirali, ker gotovo je, da so se vsi strinjali z omenjenim dopisom. Le to napako je imel, da ni bil priobčen v njihovem glasilu, pač pa v „Edinosti“.

In s takimi protestnimi shodi tudi nam ne zamašijo oči, ušesa in ust, temveč vspodbujajo nas, da bomo vse stvari na postaji opazovali s podvojeno pozornostjo in bomo vselej, kadar bo potreba, tudi govorili. Kajti na postaji je še marsikaj, kar bo treba obelodaniti in naj je to gotovim gospodom vseč ali ne.

Umrl je v Gorici v bolnišnici usmiljenih bratov inženir južne železnice v pok. Anton vit. Bosizio.

Promet s črsojnami na državnem kolodvoru v Gorici je letos izredno velik. V par dneh so naložili in odpeljali 150 vagonov črešenj.

Letina v goriški okolici kaže še precej dobro. V zadnjem času je sicer nekoliko pritnila suša, a dež, ki je padel zadnje dni je polje popravil. — Letina v Brdih in na Vipavskem kaže tudi dobro.

Novi društvi. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novih društev: „Kmetško-delavsko izobraževalno društvo Morje“ s sedežem v Sečanu in „Slovensko bralno društvo“ s sedežem v Kormišu.

Kolesarsko društvo „Vrtojba“ v Vrtojbi priredi v nedeljo 13. t. m. popoldanski izlet v Bukovico k veselici „Kmetško operskega izobraževalnega društva“. Odhod iz društvenih prostorov ob 2. uri pop. Vozili bomo iz dol. Vrtojbe skozi gor. Vrtojbo, Šempetra, Volčjodrago v Bukovico. Členi iz gor. Vrtojbe naj čakajo pred gostilno g. Črneti, iz Šempetra pa pred cerkvijo. Reditelj je: Alojzij Zavradlav. Kolesarji pridite vsi! Zdravo!

P. a. Dovoljenje za prehod čez italijansko mejo je že prišlo. Kdor hoče dobiti legitimacijo, naj se obrne do druž. tajnika. To v naznanje.

Vesti iz Kranjske.

Državna podpora. Ministerstvo je dovolilo za izgradbo mostu čez Krko pri Dobravi, katerega stroški so proračunjeni na 44.000 kron, 10.000 K.

Vesti iz Koroške.

Novi deželni glavar koroški. Cesar je imenoval deželnega poslanca barona Leopolda Aichelburg-Labia deželnim glavarjem za Koroško, deželnega poslanca dr. Gustava vit. Metniza pa njegovim namestnikom. — Dosednji dolgoletni deželni glavar, tajni svetnik grof Zeno Goess ni na zadnjih volitvah več kandidiral. Novi deželni glavar pripada deželnemu zboru kakor poslanec veleposestva in je bil zadnje štiri leta deželni odbornik.

Razne vesti.

Radi lepote ubila moža. Mlada soproga pariškega inženirja Boucherja je ustrelila svojega soproga radi tega, ker da je bil preveč lep. Inženir Boucher je bil zelo zvest svoji ženi, a še bolj oče, toda, ker je radi svoje lepote pogostoma vzbujal pozornost drugih žensk, postala je soproga zelo ljubosumna, radi česar je tudi umrla moža. — Po dovršenem činu se je sama prijavila sodišču.

MALI OGLASI
se računajo po 3 stol. besedo; mastno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stotink. Plača se takoj.

Za letovišcarje ima na razpolago več sob, s krasnim dvoriščem in vrtom, čistim zrakom in vodo R. Saražin v KRIŽU št. 47, p. Sežana - Dutovlje. 1047

1000 kron posojila išče poštena oseba za 1 leto po 70%. Garancija na nepremičnino ali prodajalnico. Ponudbe na Inzeratni dd. Edin. pod „1000“. 1075

Zaloga klaje

Trst, ulica Chiorza št. 3

Vajenca išče sedlar Klisar v ulici C. Ghega št. 9. 1076

Trgovec prosi usmiljeno osebo, da bi mu posodila 400 kron za 3 mesece proti garanciji na prodajalnico in ne menjico. — Dobre obresti. Ponudbe pod „Trgovca“ na Inzeratni odd. Edinosti. 1074

Našel se je velik pes bele barve. — Lastnik ga dobi pri Josipu Žagar, Padr. št. 1. (2000)

Na Opčinah št. 244 pri Mariji Sosić, toči se izvrstno belo domače in črno vino iz Križa po 56 st. liter. 1072

Mladenič išče službo v kaki pekarni ali ako mogoče bi lahko vstopil pri kakem podjetju kot zastopnik. Naslov pove Inzeratni odd. Edinosti. 1073

Daje se v najem v Pazinu (Istra)

Hotel in : restavracija

v hiši „Narodnega doma“.

Za večje in natančnejše informacije obrniti se je najdalje do konca tega meseca na Upravo Narod. doma v Pazinu.

Edina od c. kr. namestništva avtorizirana obrt za pokončevanje podgan, miši lisic, krto in vseh mrčesov, stenic in vseh drugih živalic

CARLO JENULL

Delavnica in zloga TRST, ulica Tesa št. 30 pritičje.

Fino seno za govedo in konje :-:

zdravo in suho po K 9 bala v skladišču. po K 840 iz želez. postaje. Zdrava suha slama po K 7. — bala. Oves in otrobi po zmernih cenah, proti tak. plačilu brez popustkov.

Pozor! Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem kupil naravnost od kmetov veliko množino dalmatinskega naravnega vina, katerega točim po najnižji ceni in sicer črno in opolo za družine po 52 stotink, belo po 56 stotink za več nego 20 litrov. Cene po dogovoru in postrežba na dom. Trst, ulica Maurizio št. 9. 1078

Deklo pridno in pošteno išče družina v Rojanu 15 (kampanja Pertol). 1077

Prostovoljna prodaja

žage in tovarne za :

parkete

ležeče na reki Sora, en četrt ure od Škofjeloke in tričetrt ure od železnice oddaljena z vsemi stroji in napravami. Vodna moč 60 do 80 konjskih sil. Naprava obstoji iz 5 navadnih, 5 cirkularnih žag in več drugih strojev. Ob enem se prodaja večja zaloga izdelanih hrastovih desic I vrste. — Kupci naj se ogledajo pri

Ignaciju Gusell

v Škofji Loki.

Za birmo :-:

Specijelni dohodi :

Zlate in srebrne ure

z največjo garancijo

Zlate in srebrne verižice,

prstan, uhani z dijamanti

ali brez istih. Priveski itd.

Jako zmerno, že markirane cene.

KUPUJE IN MENJAVA.

Nova prodajalnica

G. Kehiayan

TRST, Corso št. 23.

Na Najvišje Povelje Njeg. C. in. kr. Apost. Veličan.

XXXIX. c. kr. državna loterija

za civilne dobrodelne namene v totranski državni polovici.

Ta državna loterija, ki je v Avstriji edina postavno dovoljena nudi 18.399 dobitkov v gotovini za skupni znesek 513.600 kron.

Glavni dobiček 200.000 kron Glavni dobiček

Žrebanje se vrši nepreklicno 17. junija 1909.

Srečka stane 4 krone.

Srečke so na prodaj v oddelku za državne loterije na Dunaju, III. Vordere Zollamtstrasse 7, loterijskih nabiralnicah, tobakarnah, davčnih, poštnih, telegrafskih in železniških uradih, menjalnicah itd. Načrti za prodajalce srečk brezplačno. — Srečke se pošljejo poštne prosto.

C. kr. Doh. Loterijsko Ravnateljstvo
Oddelek za državne loterije.

BOTRI in BOTRE!

Veliko izbero birmanskih darov kakor n. pr. zlate in srebrne ure kakor tudi moške in ženske verižice, uhane, prstane itd. najdete po jako zmernih cenah v prodajalnici ur in zlatnine

Bogomil Pino
(prej urar v Sežani)
Trst, ulica Vincenzo Bellini št. 13

Spomlad. novosti

izgotovljenih oblek za dame gospode in otroke

Bohinec & Co.

Via delle Torri 2 TRST Via S. Lazzaro 17
(za cerkvijo sv. Antona novega)

Obleke po meri.

Točna postrežba. - Velikanska zaloga. - Najnižje cene.

Iščem službo v kaki trgovini kakor blagajničarka ali v pisarni. — Ponudbe pod „Pridnost“ na Inzeratni odd. Edinosti. 1062

Išče se v ozir, ki se razume tudi v poljedeljskem delu. Predstavi se je z dobrimi sprječevali pri cvetličarju B. andel v Rojanu. 1059

Prodaja se enovprezni normalni poštni voz z usnjato streho, v dobrem stanju prav po nizki ceni. Kje? pove Inzeratni odd. Edinosti pod št. 1019. 1019

Redka prilika! Dospelo je —

10.000

finih nogovic po 32 do 40 st. Velika izbora robov po 40 Bazar, Corso 41 in 10 sto ink Edini v Trstu za zmerno ceno in dobro blago. DA SE PREPRIČATE — KUPITE!

Za turiste, potnike, lovce

in vse one osebe, ki morajo mnogo hoditi, je

LYSIPONION - PRENDINI

jako priporočen.

Lysiponion-Prendini je čudovito mazilo ki varuje noge proti mehurjem, žuljem in gorečici po dolgih pohodih.

CENA ŠKATLJI 1 KRONA.

Zaloga v Trstu: Lekarne Prendini in Agencija Zulini, kakor tudi v vseh večjih prodajalnicah in mirodilnicah.

Najfinejši !! ustniki

iz morske pene, jantarja

z različnimi sportnimi in lovskimi podobami v finem etui

K 3-50

Jako fine s srebrom okovane PIPE z dolgo višnjevo cevjo

Kron 5.-

Pošilja po povzetju ali proti predplačilu

S. Schwarz
Dunaj XVII/1
Hormayrgasse št. 5

Zaloga obuvala

in lastna delavnica

PAVEL VISENTINI

Trst, ul. Giosue Carducci 31.

Velika izbora moških in ženskih čevljev. — Poprave se izvršujejo točno in solidno

po zmernih cenah

PRVA IN EDINA

pisarna v vojaški stvari

koncesionirana od vis. c. k. namestništva

ulica Baohi št. 12, II. nad.

UHOD POD PREHODIŠČEM.

Daja nasvete in informacije o vsem, kar se tiče novačenja in vojaške službe. Izdeluje in odposilja vsako vrsto prošnje vojaškega značaja — oproščenje od vojaških vaj in kontrolnih shodov, enoletno dobrovoljstvo, ženitbe, dosežanje zakonitih ugodnosti glede prezenčne službe, vsprejetja v vojaške šole itd. — Pooblaščen je zastopati stranke pred upravnimi oblastnjami. Posreduje v najtežavnejših slučajih. — Reševanje hitro in točno

URADNE URE:
Ob delavnikih od 9.-12. predp. in 4.-7. pop.
Ob nedeljah in praznikih od 10.-12. opol.

Slavnemu občinstvu se priporoča

KAVARNA MINERVA

v ulici dell' Acquadotto 22

Najfinejši likerji po najzmernejših cenah. — **POSTREŽBA TOČNA.** Na razpolago so gostom razni slovenski italijanski in nemški tukajšnji in ... zunanji časopisi.

JOSIP KRANJC, lastnik.